

Είδος: Περιοδικό / Κύριο
 Ημερομηνία: Κυριακή, 01-11-2009
 Σελίδα: 21
 Μέγεθος: 599 cm²
 Μέση κυκλοφορία: Μη διαθέσιμη
 Επικοινωνία εντύπου: 210 7216376
 Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Η σιωπή έχει σπάσει

Ο πόλεμος με τη μαφία δεν είναι χαμένος. Της Μάνιας Στάικου

Ο Ρομπέρτο Σαβιάνο, ο συγγραφέας που προκάλεσε την οργή της ναπολιτανικής μαφίας με το βιβλίο του «Γόμορρα» (εκδ. Πατάκη), συνεχίζει να φλερτάρει με τον κίνδυνο. Με μια βαλίτσα στο χέρι, αλλάζοντας συνεχώς τόπο διαμονής, ο Ρομπέρτο αποφάσισε να επιστρέψει στη μοναδική σταθερά της πολυτάραχης ζωής του: τη συγγραφή.

«Το αντίθετο του θανάτου», ο τίτλος του νέου του βιβλίου, μας παραπέμπει σε ένα νοσταλγικό τραγούδι του Σέρτζιο Μπρούνι: «Αχ, Καρμέλα, Καρμελίτσα, η αγάπη είναι το αντίθετο του θανάτου». Ο Σαβιάνο στις δύο νέες νουβέλες του επικεντρώνεται στην ηθογραφία του ιταλικού Νότου. Σήμα κατατεθέν του συγγραφέα είναι το μυθιστορηματικό ρεπορτάζ ή δημοσιογραφική έρευνα φιλτράρεται μέσα από τη μυθοπλασία, ενώ η συγκινησιακή φρόντιση του αναγνώστη βασίζεται στην ωμή παράθεση των γεγονότων. Στην «Επιστροφή από την Καμπούλ» ο Σαβιάνο σκιαγραφεί τα αδιέξοδα των φτωχών συμπατριωτών του: οι φιλόδοξοι νεαροί έχουν δύο επιλογές ή να προσχωρήσουν στη μαφία της Καμόρα ή να καταταγούν ως μισοφόροι στις ευφημισμένες σύγχρονες «ειρηνευτικές αποστολές» στο Αφγανιστάν, στο Ιράκ ή στον Λίβανο. Οι περισσότεροι μισοφόροι σκοτώνονται, άλλοι επιστρέφουν ακρωτηριασμένοι (σωματικά ή ψυχικά) και ελάχιστοι τυχεροί καταρθώνουν να ανήξουν μαζί με κάποιον συμπολεμιστή τους ένα μικρό μαγαζί για να επιβιώσουν.

Τραγική φιγούρα στην πρώιμη ιστορία είναι η δεκαοκτάχρονη Μαρία, η οποία έχασε τον αρραβωνιαστικό της Έντσο στο Αφγανιστάν λίγες μέρες πριν από τον γάμο τους. Πρόωρα γερασμένη από το πένθος, εγκλωβισμένη στο εφηβικό της δωμάτιο, που το στοιχειώνουν ακόμη οι παιδικές της κούκλες και οι φωτογραφίες του αγαπημένου της, η Μαρία θυμάται, αφηγείται και σιγοτραγουδάει την «Καρμέλα» του Σέρτζιο Μπρούνι. Το πένθος όμως δεν αγγίζει μόνο τις οικογένειες των νεκρών αλλά και τους ζωντανούς-νεκρούς, τους εκατοντάδες περιθωριακούς βετεράνους ένας από αυτούς και ο Τομάζο, ο οποίος είχε πολεμήσει στη Βοσνία και αρνείται να κάνει παιδί για να μην βγει παραμορφωμένο από το απειλούμενο ουράνιο. Ο Σαβιάνο προσθέτει τις αφηγήσεις της Μαρίας και του Τομάζο για να θρυμματίσει το τείχος της μοιρολατρίας και του συμβιβασμού, για να κραυγάσει ότι υπάρχουν κι άλλες επιλογές, εκτός από το παιχνίδι με τον θάνατο. Στη δεύτερη νουβέλα βλέ-

θει να ξερχίσει τους εφιάλτες που τον καταδιώκουν. Δίνει έμφαση στο γεγονός ότι οι εκτελεστές της Καμόρα, όταν δεν μπορούν να πετύχουν τον αρχικό στόχο τους, τότε στρέφονται ενάντια στους συγγενείς και στους φίλους του «καταδικασμένου θηράματος».

Πριν από λίγους μήνες ο Σαβιάνο δήλωνε ότι μισούσε το βιβλίο που τον έκανε διάσημο, το «Γόμορρα», γιατί έθεσε σε κίνδυνο την οικογένειά του και του αφείρεσε τη δυνατότητα μιας φυσιολογικής ζωής. Δεν είναι και λίγο να γράφεις για τη «διαχείριση» των τοξικών αποβλήτων εκ μέρους της μαφίας, ούτε να θίγεις το λαθρεμπόριο κινεζικών προϊόντων στο λιμάνι της Νάπολης (το οποίο ελέγχεται από την κινεζική Cosco και μια ελβετική εταιρεία). Μόλις πρόσφατα οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η Καμόρα βύθιζε πλοία με τυρηνικά απόβλητα στις ακτές της Καλαβρίας. Υπάρχουν μάλιστα πληροφορίες ότι η μάλινση έχει φτάσει και στις ελληνικές ακτές από την πλευρά του Ιονίου.

από τις ιταλικές αρχές. Αυτός έδωσε την εντολή στον Ρίνα να προχωρήσει στην εκτέλεση των Μπορσελίνο και Φαλκόνε, αφού πρώτα είχε ζητήσει την άδεια ισχυρών επιχειρηματιών. Ο περιβόητος νονός από το Κορλεόνε ήταν συνετός στις κινήσεις του και δεν παρα-

Οι ήρωες δεν έχουν καλό τέλος στην Ιταλία

ρόταν εύκολο από το συναίσθημα. Το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του το πέρασε κλεισμένος σε ένα μικρό δωμάτιο και είχε αναπτύξει έναν πολύπλοκο κώδικα επικοινωνίας με τα μέλη της οργάνωσης. Δεν χρησιμοποιούσε σταθερό ή κινητό τηλέφωνο, αλλά δακτυλογραφούσε

τις εντολές του σε μια παλιά γραφομηχανή και τα μηνύματά του τα διακινούσαν έμπιστα πρόσωπα. Ακόμη και αν έπερτε κάποιο μήνυμα σε λάθος χέρι, δεν θα μπορούσε να «σπάσει» ο συνθηματικός του κώδικας. Αριθμοί, εδάφια από τη Βίβλο, ακόμα και σκόπημα ορθογραφικά λάθη αποτελούσαν μέρος της ιδιαίτερης γλώσσας που είχε εφεύρει ο ευφυής εγκληματίας. Το βιβλίο για τον Προβεντσάνο σκιαγραφεί τον συζευγμένο πόλεμο ανάμεσα στις ιταλικές αρχές και στη μαφία, και από την άποψη αυτή παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, παρότι οι δύο συγγραφείς δεν διαθέτουν το λογοτεχνικό ταλέντο του Σαβιάνο. Αναμφίβολα, όμως, το συγγραφικό έργο του Σαβιάνο, του Παλατζόλο και του Πρεστιπινό σηματοδοτεί μια ήττα της μαφίας: η σιωπή έχει σπάσει.

Ο άνθρωπος-φάντασμα

Ο Σαβιάνο θεωρείται πλέον ήρωας για τις αποκαλύψεις του. Ανάλογος τίτλος είχε απονεμηθεί παλαιότερα και στους δικαστές Πάολο Μπορσελίνο και Τζοβάνι Φαλκόνε, που εκτελέστηκαν το 1992 από τον Τοτό Ρίνα, πρωτοπαλικάρο της Κόζα Νόστρα. Οι ήρωες δεν έχουν καλό τέλος στην Ιταλία. Και η μαφία όμως μετράει απώλειες. Το χρονικό της επιτυχούς σύλληψης του αρχινονού Μπερνάρντο Προβεντσάνο, το 2006, ξετυλίγεται στο βιβλίο των Σάλβο Παλατζόλο και Μισέλ Πρεστιπινό «Ο κώδικας Provenzano - Ο άνθρωπος που πυροβόλούσε σαν θεός». Ο Προβεντσάνο ήταν ο μυστηριώδης άνθρωπος-φάντασμα που επί 43 χρόνια ξεγλιστρούσε

Το αντίθετο του θανάτου

ΡΟΜΠΕΡΤΟ ΣΑΒΙΑΝΟ

ΜΤΦΡ. ΣΟΦΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΠΑΤΑΚΗ 2009

ΣΕΛ. 88, ΤΙΜΗ €7,50

Ο κώδικας Provenzano

Ο άνθρωπος που πυροβόλουσε σαν θεός

ΣΑΛΒΟ ΠΑΛΑΤΖΟΛΟ &

ΜΙΣΕΛ ΠΡΕΣΤΙΠΙΝΟ

ΜΤΦΡ. ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΕΦΑΛΛΟ-

ΝΙΤΣΕ

ΛΙΒΑΝΗΣ 2008

ΣΕΛ. 446, ΤΙΜΗ €18,00